

Vattenfall AB
Evenemangsgatan 13
16979 Solna
Sverige

Miljö- och energidepartementet

m.registrator@regeringskansliet.se
annika.lofgren@regeringskansliet.se
Dnr 2016:3

Datum:
2017-06-26

Kontakt: Anna Karlsson
Email: Anna.karlsson@vattenfall.com

Telefon: 0730269624

Remissvar på Betänkande från Utredningen cirkulär ekonomi, SOU 2017:22

Vattenfall är positiva till en mer resurseffektiv och cirkulär samhällsekonomi, där ökad nyttjandegrad och ökad återanvändning av produkter förebygger uppkomsten av avfall. Vattenfall stödjer inriktningen att material i första hand återanvänds och materialåtervinns och först därefter energiåtervinns.

Den cirkulära ekonomin ska drivas med återvunnen och förnybar energi, det vill säga att man även inom energiområdet ser till att använda spillresurser så långt det är möjligt. Goda exempel på detta finns inom fjärrvärmesystem som kan energiutvinna material som inte längre kan materialåtervinnas och där fjärrvärmenätet möjliggör tillvaratagande av spillvärme.

Giftfria kretslopp

För att avgifta kretsloppet behövs produktutveckling av varor, vilket även skulle underlätta varans/materialets energiåtervinning, efter många materialåtervinningscykler. Med ökad produktutveckling som ger färre farliga tillsatser i varor skulle askorna från returbränslen bli allt mer fria från tungmetaller och förbränningsanläggningarnas rökgasrening kunna förenklas.

Avfallsförbränning tjänar i dagsläget flera syften:

- omhändertagande av brännbart material som inte längre kan återvinnas och användning detta som en energiresurs
- fasa ut varor och material som innehåller ämnen som inte ska vidare i kretsloppet.

I data för halter i inkommande avfallsbränslen kan Vattenfall se samhällets avveckling av kvicksilver, medan samma tydliga trend ännu saknas för till exempel bly och kadmium. Vattenfall efterlyser därför styrmedel för varor så att kretsloppen blir giftfria.

Aska

Många typer av aska är dock redan idag av hög kvalitet, t ex biobränsleaskor, och skulle med fördel kunna återvinnas på olika sätt. Det är anmärkningsvärt att de stränga testmetoderna för avfall inte gäller för varor. I en cirkulär ekonomi bör det finnas styrmedel för ökad återvinning av askor som är av god kvalitet.

Fossilfria kretslopp – plasten

Vattenfall vill också peka på vikten av fossilfria kretslopp, idag finns inga styrmedel för att fasa ut den fossila plasten. Det bör vara en vägledande princip att miljöskatter sätts in i det led där de får en styrande effekt. Ett exempel är den planerade skatten på avfallsförbränning och den befintliga utsläppshandeln, där avfallsförbränning ingår för Sveriges del. Dessa miljöskatter/avgifter bör flyttas till de led där produktvalet avgörs, t ex då en tillverkare väljer mellan fossilfri plast och traditionell plast för sina varor, eller ersätta plasten med annat material.

Givetvis bör inte upphandlingskrav underskattas. Vattenfall konstaterar dock att det hos upphandlingsmyndigheten i dagsläget saknas förslag på klimatkrav för plastvaror. Det är angeläget att koppla samman denna utredning om cirkulär ekonomi med den nyligen startade utredningen om minskade negativa miljöeffekter från plast, dir. 2017:60.

Bilpooler

Utredningens förslag om främjande av bilpooler är positivt och skulle få ännu större miljö- och klimateffekt om det kombinerades med stöd eller riktlinjer för hel eller delvis elektrifiering av bilpoolerna. Utredningen skriver dock att kriterierna för bilpooler inte bör omfatta miljökrav, och hänvisar till andra styrmedel. Om kommuner upplåter mark bör de också ges rätt att ställa miljökrav och på så sätt bidra till ökat genomslag för utsläppsfria transporter och utveckling av laddinfrastruktur.

Med vänlig hälsning,

Cecilia Hellner

Public and Regulatory Affairs Nordic
Communications
Vattenfall AB